

ÉVES BESZÁMOLÓ a 2025. ÉVI VÉDŐNŐI MUNKÁRÓL

Ellátási terület:

Dunakiliti, Feketeerdő

Időszak:

2025. január 1. – 2025. december 31.

Készítette:

Szanyi Dóra Eszter

védőnő

Bevezetés

A védőnői ellátás célja a lakosság egészségének megőrzése, a betegségek megelőzése, valamint az egyének és családok testi, lelki és szociális jóllétének támogatása. A tevékenység kiemelt területe a nővédelem, a várandós anyák és gyermekek gondozása, valamint a családok komplex, folyamatos támogatása az élet különböző szakaszaiban. A védőnői munka során hangsúlyt kap a prevenció, az egészségnevelés, a szűrővizsgálatok szervezése és végzése, valamint a gondozottakkal való bizalmi kapcsolat kialakítása és fenntartása.

Munkámat Dunakiliti és Feketeerdő településeken 2023. október 9-én kezdtem meg állandó körzeti védőnőként, teljes állásban. A védőnői szolgálatok szervezeti átalakulása miatt az elmúlt években éves beszámoló nem készült, ezért jelen beszámoló célja, hogy a 2025. év védőnői tevékenységemnek részletes bemutatása mellett rövid, számszerű áttekintést adjon a 2023-as és 2024-es időszakról is. A 2023. év adatai nem kizárólag a saját munkámat tükrözik, hanem a helyettesítést ellátó kolléganők tevékenységét is tartalmazzák. A 2024-es és 2025-ös évek szakmai munkája már teljes egészében a saját ellátási tevékenységemhez kapcsolódik.

A védőnői szolgálatok szakmai irányítását 2023 júliusától az Országos Kórházi Főigazgatóság látja el. A munkám szakmai ellenőrzését és támogatását mentor védőnő, valamint a járási vezető védőnő végzi. A tevékenységet a hatályos jogszabályok és szakmai irányelvek szabályozzák. A legfontosabb jogszabályok:

- az 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről,
- a 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról,
- a 26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról,
- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- a 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzéséről,
- valamint az aktuális szakmai protokollok és módszertani ajánlások.

Nővédelem és várandósgondozás

A nővédelmi gondozás ambuláns formában zajlott, hiszen a családtervezési szakasztól kezdődően fennáll, és a gyermekágyas időszakon túl is folytatódik. Jellemzően hozzám perinatális veszteséget követően, valamint a következő várandósság tervezését megelőző felkészülési időszakban (általában 3 hónapban) jelentkeztek a 2025-ös évben. A várandósgondozás a felvételt követően két héten belül látogatással, majd a 36. hétig havi, ezt követően heti rendszerességgel tanácsadással vagy látogatással történt. A kapcsolattartás folyamatos, szükség esetén heti vagy napi szinten is. Fokozott gondozást igénylő esetekben

szakorvosi javaslatra vagy a várandós saját kérésére a tanácsadások gyakorisága növekedett a tavalyi évben. A 2024-es évben jelentősen megnőtt a várandósok felvétele, ezzel párhuzamosan a vetélések és a terhesség megszakítások száma is emelkedő tendenciát mutatott. A szülést követő 6 hétben a gyermekágyas anyákat heti rendszerességgel látogattam. A várandós gondozás során 2023-ban 15 fő, 2024-ben 31 fő, míg 2025-ben 13 fő új várandós került nyilvántartásba.

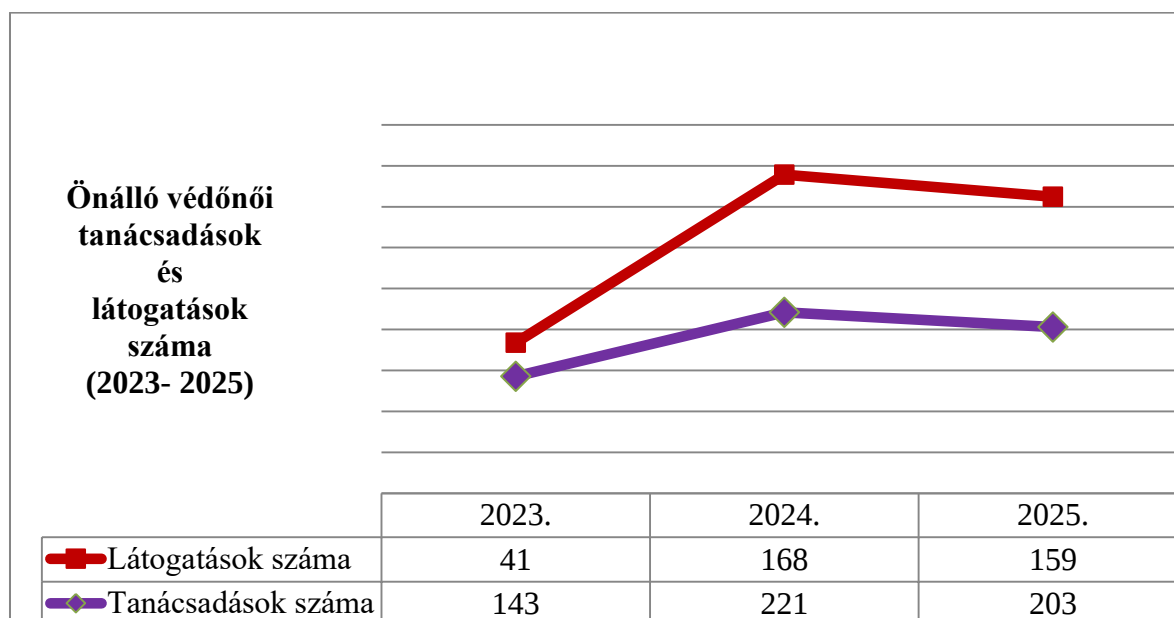
Év folyamán gondozott várandósok száma:

2023 – 25 fő, ebből fokozott gondozást igénylő 10 fő

2024 – 37 fő, ebből fokozott gondozást igénylő 23 fő

2025 – 28 fő, ebből fokozott gondozást igénylő 22 fő

A védőnői látogatások és tanácsadások alakulása:

A nővédelmi, várandós és gyermekágyas gondozás főbb védőnői feladatai tanácsadás és látogatás keretein belül:

- gondozottak egészségi állapotának, valamint szociális körülményeinek felmérése
- folyamatos tájékoztatás (családtervezés, várandósság, vizsgálatok, életmód, fogamzásgátlás, szociális lehetőségek)
- felkészítés a szülésre, valamint az újszülött fogadására és gondozására
- szoptatás támogatása, szükség esetén segítése és tanácsadása
- gyermekágyas időszakban az anya lelki támogatása, szülés utáni depresszió korai felismerése és segítségnyújtás

Önálló védőnői vizsgálatok:

- testmagasság-,testtömeg-,vércukor-,vizeletvizsgálat illetve vérnyomás- és pulzusmérés
- külső megtekintés, alsó végtagok vizsgálata
- magzati szív működés vizsgálata
- emlők vizsgálata, külső tapintásos vizsgálat
- haskörfogat és symphysis–fundus távolság mérése

Csecsemő-, kisded- és kisgyermek gondozás

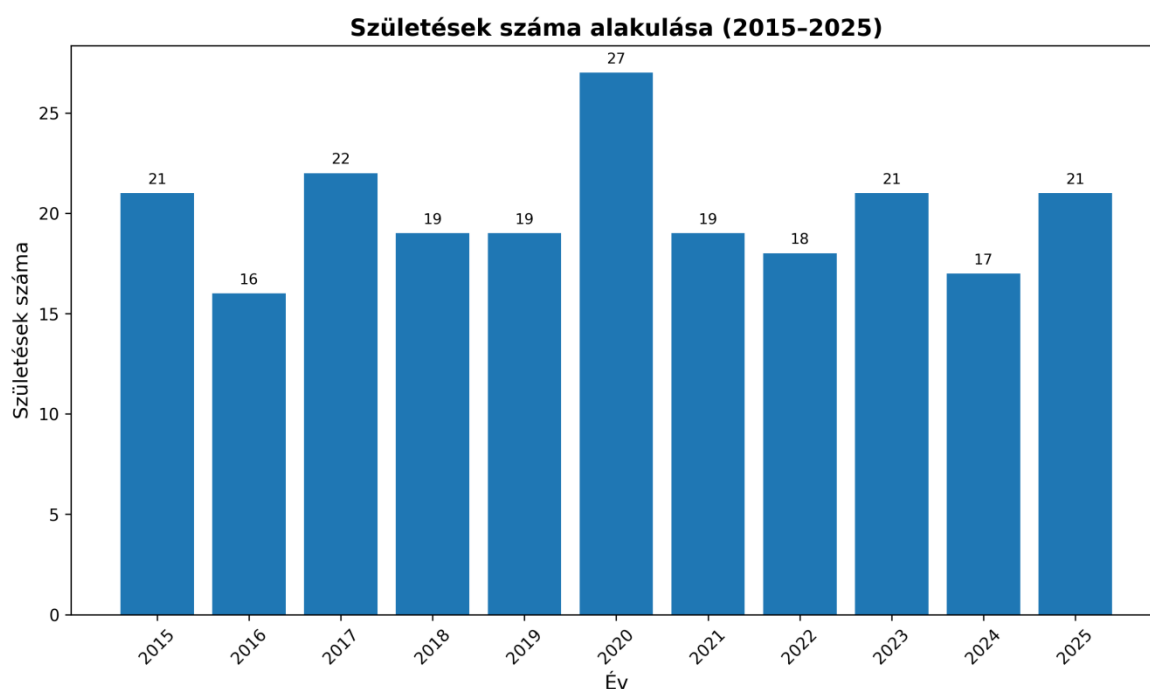
Az újszülöttek első látogatása minden családnál a kórházból történő hazatérést követő 48 órán belül megtörtént, majd a gyermekágyas időszakban heti rendszerességgel folytatódott. Szükség esetén a gondozás gyakorisága nőtt, különösen a szoptatás támogatása és a csecsemő ellátásának segítése érdekében. Előfordult, hogy emlőgyulladás, illetve anyai krízishelyzet miatt heti 3–4 alkalommal is indokolt volt a védőnői ellátás biztosítása. Az elmúlt 3 évben a körzetben nem történt méhen belüli magzati halál, halvaszülés vagy csecsemőhalálozás.

Év folyamán körzetemben gondozott újszülöttek száma:

2023 – 21 fő ebből fokozott gondozást igénylő 4 fő

2024 – 17 fő ebből fokozott gondozást igénylő 1 fő

2025 – 21 fő ebből fokozott gondozást igénylő 2 fő

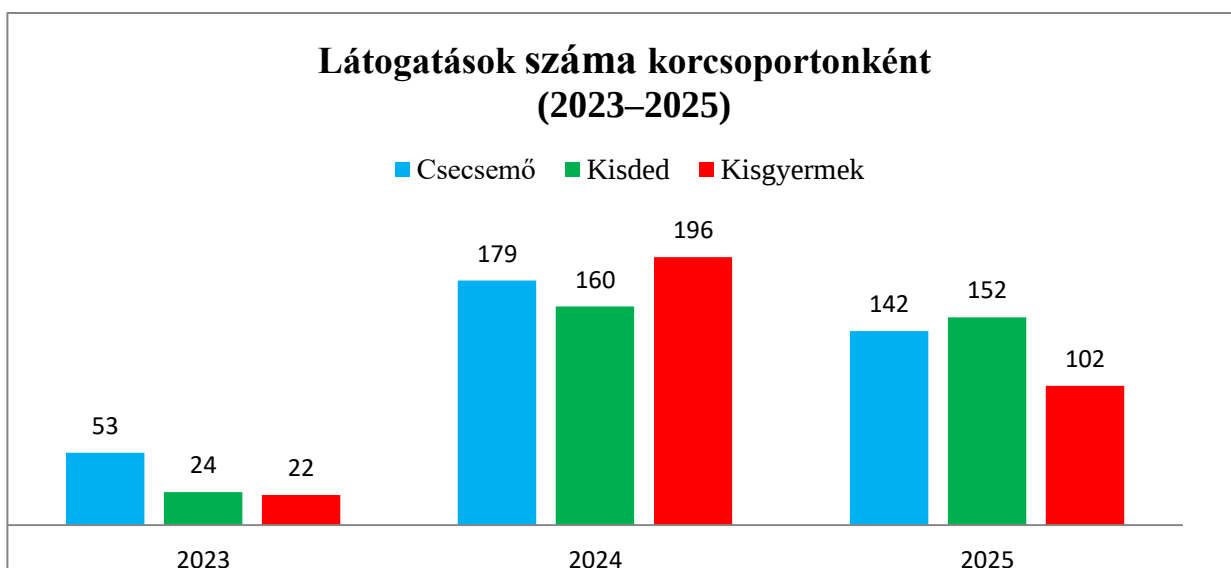
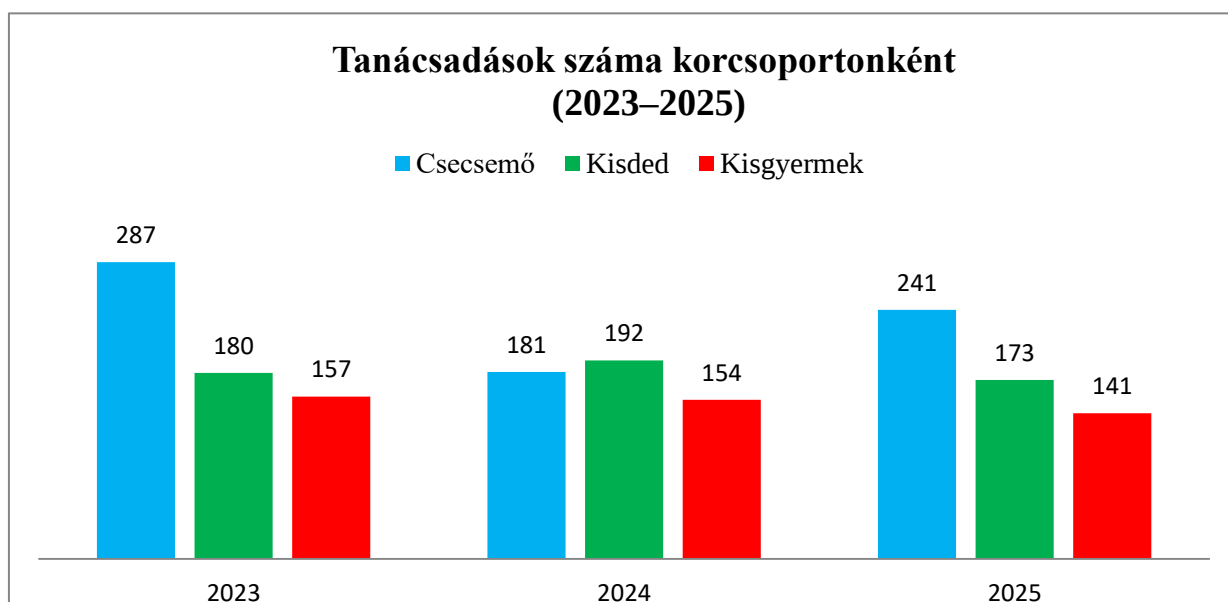
A csecsemők gondozása havi rendszerességgel, státuszvizsgálatokkal vagy látogatással történt. A kisdetek gondozása 2 éves korig havonta, majd 3 éves korig 2 havonta történt ez a közösségbejárástól függően. A kisgyermekes esetében 3-6 havonta, illetve a szükségletekhez igazodva.

2025-ös évben 0-6 éves gondozottak száma: 145 fő

Ebből fokozott gondozást igénylők száma: 22 fő

Vizsgálatok során újonnan kiszűrtek és orvoshoz irányítottak száma: 36 fő

Az alábbi két diagram a védőnői tanácsadások és látogatások számát mutatja be:

A csecsemő-, kisdéd- és kisgyermek gondozás főbb védőnői feladatai tanácsadás és látogatás keretein belül:

- teljes körű fizikális vizsgálat, tápláltsági állapot mérése, értékelése és nyomon követése
- életkori fejlődés vizsgálata, fejlődési rendellenességek korai felismerése (adaptáció, nagymozgások, finommotorika, beszéd és nyelvi fejlődés, kognitív, szocializáció és önkiszolgálás)
- mozgásszervi vizsgálat
- szülők támogatása, életkornak megfelelő nevelési tanácsadás
- családlátogatások keretében a környezeti tényezők felmérése

Iskola- és óvoda-egészségügyi ellátás

A feladatokat az orvossal és az intézményvezetőkkel minden évben szeptember elsején egyeztetett munkatervben rögzítve fogalmazzuk meg. Az óvodai feladatok negyedévente tisztasági vizsgálatokból, kérés esetén szülői értekezleten való részvételből, valamint eseti ellátásokból állnak, a további vizsgálatok a területi védőnői tanácsadás és látogatás keretein belül történtek. Az iskola-egészségügyi ellátás a Rimóczi Natasa doktornővel szoros együttműködésben zajlik. Mivel az intézményekben külön vizsgálóhelyiség nem áll rendelkezésre, így a gyermekek vizsgálata, oltása előre egyeztetett időpontban a védőnői tanácsadóban történt.

A Dr. Batthyány-Strattmann László Általános Iskola tanulólétszáma:

2023/2024 tanévben 140 fő

2024/2025 tanévben 135 fő

Kiserdei Óvodában Dunakiliti létszáma:

2023/2024. nevelési évben 76 fő

2024/2025. nevelési évben 77 fő

Iskola-egészségügyi feladatok:

- újonnan beiratkozott tanulók szűrővizsgálata, testnevelési csoport besorolása
- kötelező szűrővizsgálatok végzése az index osztályokban (2,4,6,8)
- pszichés, mentális és szociális fejlődés nyomon követése
- testmagasság, testtömeg és tápláltsági állapot hazai standardok szerinti értékelése
- mozgásszervi vizsgálat, nemi fejlődés értékelése, pajzsmirigy tapintásos vizsgálata
- vérnyomásmérés, érzékszervek működésének vizsgálata (látás- és hallás)

- védőoltások beadásának szervezése és lebonyolítása
- negyedévente tisztasági szűrés végzése
- egészségnevelési órák, tevékenység tartása

Az index osztályokban az iskolaorvossal a 2023/2024-es tanévben a 72 tanulóból 46, a 2024/2025-ös tanévben 67 tanulóból 32 eltérést szűrtünk ki. Az érintett tanulókat az eltérés mértékétől függően egyéni gondozásba vettük, vagy beutalóval további szakorvosi ellátásba irányítottuk, majd állapotukat nyomon követtük. A 2023/2024-es tanévben 90 oltás; 2024/2025-ös tanévben 119 oltás került lebonyolításra.

Együttműködés

Dr. Rimóczi Natasa háziorvossal a körzet átvétele óta nem csak heti egy alkalommal, hanem előzetes egyeztetés alapján hétfőtől péntekig, a rendelési időhöz igazodva tartunk közös tanácsadást és végezzük a védőoltások beadását. Ez jelentős segítséget nyújt a családok számára, mivel rugalmasabbá teszi az ellátást, és több lehetőséget biztosít a gyermekek háziorvosi vizsgálaton történő megjelenésére.

Dr. Virághalmi Aranka főorvossal havonta egy alkalommal, minden hónap negyedik keddjén 14 és 17 óra között a Mozgó Szakorvosi Szolgálat lebonyolításában segítünk. Ennek keretében 2023-ban 62, 2024-ben 75, míg 2025-ben 76 gyermek ellátása történt meg. Az állandó védőnői ellátás biztosítja, a rendszeres szakorvosi jelenlétet ez pedig hozzájárul a problémák korai felismeréséhez és a gyermekek egészséges fejlődésének biztosításához.

A körzethez tartozó intézmények (iskola, óvoda) vezetőivel és dolgozóival a folyamatos, jól működő szakmai kapcsolat áll fenn. A bölcsődei ellátás ugyan nem tartozik közvetlenül a védőnői feladatkörbe, ennek ellenére a kapcsolattartás rendszeres és negyedévi tisztasági vizsgálat történik. A védőnői gondozási tevékenységem során lehetőségem van a gyermekek megfigyelésére otthoni környezetben látogatások során, tanácsadások alkalmával, valamint intézményi közegben is. Ez komplexebb képet ad a gyermekek fejlődéséről, ezáltal segíti a megalapozott, szakszerű gondozást és a felületes ellátás elkerülését.

A szociális területen végzett védőnői munka keretében a körzetbe érkezett adományok (élelmiszer, ruházat, kelengye) átválogatása és továbbadása a rászorulóknak részére nem csak a körzeten belül. A Család- és Gyermejjóléti Központtal, valamint Szakál Tímea családsegítővel a kapcsolattartás eseti jelleggel valósult meg; jelzésem esetén az együttműködés és a szükséges tájékoztatás minden esetben azonnal megtörtént.

Rövid értékelés

Munkába megkezdésekor céloom a körzet megismerése, rendszerezése, mindennapi védőnői ellátás biztosítása, továbbá a körzetben élő, de korábban gondozásba nem vett családok felkeresése volt, különösen az itt élő külföldi családok esetében. A tapasztalataim alapján a gondozottakkal való kapcsolat évről évre szorosabbá és együttműködőbbé vált. A 2025. évtől a védőnői munkám középpontjában a családok megismerésén túl a gondozás gyakoriságának, látogatások növelése volt. A feladatokat a szakmai irányelveknek megfelelően, együttműködésre törekedve végeztem. A védőnői munka során az elmúlt időszakban jelentős kihívást jelentett a szervezeti átalakulás, valamint a megnövekedett adminisztrációs teher. Emellett országos szinten is megfigyelhető a születésszám csökkenése és a sikertelen terhességek számának emelkedése.

Ennek jelentős mértékben hozzájárult a körzetben biztosított szolgálati lakás, amely lehetővé teszi, hogy a településen élve elérhető legyek a gondozott családok számára, és szükség esetén rugalmasan tudjam biztosítani a szakmai ellátást. A 2025. szeptemberétől 2026. márciusáig a Mosonmagyaróvári Karolina Kórház és Rendelőintézetben kórházi védőnői helyettesítési feladatokat láttam el napi 4 órában. Ennek során lehetőségem nyílt erősíteni a gyermekosztály, valamint az nőgyógyászat-szülészeti és újszülött osztály orvosaival való szakmai együttműködést. A védőnői tevékenység kiterjedt a beutalók, vizsgálatok, vizeletminták, valamint a családokat érintő kérdések és visszajelzések koordinálására, a családok és az orvosok közötti folyamatos információáramlás biztosítására. A napi szintű helyettesítéssel az osztályok működéséről folyamatos naprakész információval rendelkeztem. A jövőben kiemelt céloom a prevenció erősítése, a családokkal való együttműködés fejlesztése, a szoptatás támogatása, valamint a közösségformálás erősítése érdekében baba–mama klubok szervezése, továbbá a szűrővizsgálatok hatékonyságának növelése.

Dunakiliti, 2026.04.24.